

معرفی رشته فقه خانواده مقطع سطح چهار حوزه علمیه

مدرسه عالی فقه و علوم اسلامی قم

1. الف. دروس پیشنهادی رشته فقه خانواده

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد
۱	مقدمه علم حقوق	۲
۲	فلسفه حقوق	۲
۳	نظام خانواده در اسلام	۴
۴	حقوق خانواده ج.۱. ایران	۲
۵	حقوق خانواده ج.۱. ایران ۲	۲
۶	آئین دادرسی خانواده	۱
۷	حقوق عمومی و خانواده	۲
۸	روان‌شناسی خانواده	۲
۹	جامعه‌شناسی خانواده	۲
۱۰	حقوق تطبیقی خانواده	۲
۱۱	فمینیسم و خانواده	۲
۱۲	زن و خانواده در اسناد بین المللی	۲
۱۳	آیات الاحکام خانواده	۴
جمع		۲۹

2. ب: ابواب فقهی که مباحث اصلی آن، همراه با مسائل مستحدثه به صورت دروس خارج هر روزه به مدت چهار سال با روش اجتهادی تدریس می شود:

ردیف	عنوان درس
۱	فقه العقود از آنجا که اصل فقه خانواده نکاح است و نکاح یکی از مصادیق عقد است، این درس با هدف تقویت توان اجتهادی طلاب در فقه معاملات و نیز بررسی مسائل مرتبط با معاملات در فقه خانواده ارائه می گردد : حق و تکلیف، جواز و لزوم عقد، معاطات، کیفیت و شرایط انعقاد عقود و شرایط متعاقدين، انحلال عقد کتاب النکاح الف: مسائل مربوط به احکام و شرایط تشکیل خانواده احکام و شرایط تشکیل خانواده: احکام الخطبه، ولایت، عقد و شرایط، مهریه موانع تشکیل خانواده. نسب (اقسام نسب، راه‌های اثبات نسب مشروع، اقرار به نسب و آثار آن، نفی نسب، نفی ولد، مصاهره و لواحق، رضاع، کفر، عیوب، ارتباط نامشروع مانند زنا و نکاح محرم ب: آثار نکاح مدیریت خانواده، نفقه و توارث احکام الاولاد ، اشتغال زوجه، قسم، حق حبس ، خروج از منزل، وظایف مالی خانواده، حجر، امور حسبيه، حقوق و تکالیف زن و شوهر، ایلاء نشوز و تمکین
۲	کتاب الطلاق ناسازگاری، طلاق، فسخ و موجبات آن (مانند وجود عیوبی مشخص در زن و مرد)، تدلیس، بذل مدت انحلال قهری: رضاع طاری، ارتداد، لعان، ظهار، خلع و.....
۳	

ابواب فقه الاولاد:
نسب - رضاع - حضانت ، ولایت و قیمومیت اقسام ولایت بر صغار یا مراتب ولایت (ولایت اب، جد ابی، وصی،
ضامن جریر، و حاکم شرع یا وکیل او، ولایت قهری
ابواب فقه النفقات:
۴ در این قسمت وظایف شوهر و پدر در مورد نفقه زن و فرزند و شرایط و مستقطعات آن مورد بحث قرار می گیرد.

فقه روابط زن و مرد در بیرون خانواده
۵ احکام نگاه زن به مرد و مرد به زن - احکام تماس زن با مرد - احکام پوشش زن و مرد و..

قواعد فقهی (اصول و قواعد حاکم بر خانواده)
قواعد عامه: - المومنون عند شروطهم - لاضرر - عسر و حرج - ولایت حاکم بر ممتنع، - غرور، - الزام،
۶ اصول حاکم بر شکل گیری خانواده: - اصول آزادی ، - مساوات - وحدت،
اصول حاکم بر مدیریت و اقتصاد خانواده: - اصل قوامیت (ریاست مرد). - معروف. - مودت و رحمت. -
شفقت. استقلال اموال زوجین ، - لا ربا بین الولد و الوالد
اصول حاکم بر حقوق خانواده : - عدالت. - تقدم اخلاق بر حقوق و - خصوصی بودن حقوق خانواده، -
رضاع، فراش، - رجوع،

4. ج: مسائل مستحدثه خانواده که به صورت پژوهشی و یا سمیناری در دوره عالی پژوهشی به مدت دو سال تحت نظر
اساتید برجسته و صاحب نظر ارائه می گردد.

از قبیل:

عده زنان نابارور، تغییر جنسیت، بانک شیر، پیشگیری،
سقط جنین، تلقیح مصنوعی، برداشتن رحم ،
رحم اجاره ای، اهدای جنین، سلولهای بنیادی،
شبیه سازی و ...

6. این مباحث به صورت کاملاً پژوهشی و موضوع محور ارائه می شود؛ یعنی به جای طرح مباحث به ترتیب مطرح شده در
کتاب فقهی، محور دروس و پژوهش ها، موضوعات کلیدی و مورد ابتلائی خواهد بود که از سوی گروه تخصصی اعلام
شده است. طلاب و فضایی دوره، نخست با هدایت اساتید مبرز، کار پژوهشی عالمانه را روی این موضوعات انجام
می دهند و پس از آن، به بررسی و نقد آن در جلسات مشترک گروه پرداخته می شود. پژوهش انجام شده باید به گونه ای
باشد که بتواند در نهایت به عنوان مقاله پژوهشی و یا منبع درسی، مورد استناد و استفاده قرار گیرد.

برای مشاهده سایر رشته های تخصصی سطح چهار کلیک کنید